

ส่วนที่ 6

การนำแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

หลังจากที่แผนได้ผ่านการพิจารณาอนุมัติให้ประกาศใช้แล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการนำแผนไปปฏิบัติหรือ นำโครงการที่บรรจุไว้ในแผนมาดำเนินการ กสทศที่สำคัญในการปฏิบัติงานตามแผน ได้แก่ การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณหน่วยงานดำเนินงาน หน่วยงานสนับสนุน และฝ่ายติดตามและประเมินผล และถ้าไม่มีการประสานกันแล้วการปฏิบัติงานจะไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด และผลที่ออกมาจะไม่ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ใน การนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์นั้น ทุกหน่วยงานในองค์กรต้องคำนึงถึงภารกิจอำนาจหน้าที่ ในการที่จะดำเนินการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

1. โครงสร้างขององค์กร และบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ

1.1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหาร

องค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนหม่อม ประกอบด้วยองค์กร 2 องค์กร คือ สภาองค์กรบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหาร

1. ฝ่ายสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่ราษฎรเลือกตั้งจำนวน 28 คน อยู่ในวาระ 4 ปี มีหน้าที่ตราข้อบัญญัติ อนุมัติงบประมาณและพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนดและตรวจสอบควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร

2. ฝ่ายบริหาร คือ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง เป็นผู้แต่งตั้งรองนายก องค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ที่ปรึกษาและเลขานุการ ทั้งนี้ โดยมีปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานประจำทั่วไปขององค์กรบริหารส่วนตำบล

1.2 การแบ่งส่วนราชการขององค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนหม่อม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. สำนักปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล
2. ส่วนการคลัง
3. ส่วนโยธา
4. ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

องค์กรที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีคณะกรรมการการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการฯ อาจแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นช่วยในการติดตามและประเมินผลได้ตามความเหมาะสม

2. การปฏิบัติงานตามแผน

2.1 การเตรียมโครงการ เป็นการกำหนดระยะเวลา ขอบเขตของแผนการดำเนินงาน การเตรียมขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ให้พร้อม การกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายในแต่ละหมวด

2.2 เสนอขออนุมัติงบประมาณ การเสนอขออนุมัติงบประมาณ เมื่อแผนได้รับการอนุมัติแล้ว ก็จะถูกนำเสนอขอวงงบประมาณ ผู้ซึ่งมีอำนาจอนุมัติจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

2.3 การปฏิบัติงานตามโครงการ เมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้ว ควรเริ่มดำเนินการในทันทีตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เช่น การสำรวจการเปิดประมูล การทำสัญญา การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ

3. การติดตามและประเมินผล

การติดตามประเมินผล เป็นการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบว่าโครงการมีความก้าวหน้าอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

วิธีการติดตามผลการดำเนินการ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1) รายงานผล เป็นรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การใช้จ่ายเงิน และมีปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน ซึ่งหน่วยปฏิบัติงานจะเป็นผู้รายงาน

2) การตรวจและติดตาม เป็นการติดตามผลการดำเนินงานเป็นครั้งคราว เพื่อดูความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคในระหว่างและภายหลังการดำเนินงานแล้วนำผลการตรวจมาเสนอแนะ เร่งรัด กำกับ การดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3) การรายงานสรุปผลประจำปี เป็นการนำผลการตรวจสอบและติดตามในแต่ละครั้งมาวิเคราะห์จัดทำรายงานผลการประเมินโดยสรุป เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานในรอบปี

วัตถุประสงค์ของการประเมินผล

- 1) เพื่อประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายโครงการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเป้าหมายของแผนแต่ละด้าน
- 2) เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงโครงการอื่นที่กำลังดำเนินอยู่หรือโครงการใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ช่วงเวลาของการประเมินผล แบ่งได้ 3 ระยะ คือ

1.การประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ เพื่อพิจารณาตัดสินใจเลือกโครงการที่ดี และเหมาะสมที่สุดไปดำเนินงาน อาจจะเป็นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของแนวทาง วิธีการปฏิบัติ และทางเลือกต่าง ๆ การประเมินค่าของผลการลงทุน และประโยชน์ที่จะได้รับการประเมินผลกระทบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม

2. การประเมินผลระหว่างดำเนินงาน เป็นการประเมินผลในช่วงใดช่วงหนึ่ง ระหว่างดำเนินโครงการตามความเหมาะสม ในลักษณะนี้จะช่วยให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมาย หากมีความล่าช้าจะมีสาเหตุมาจากอะไร สมควรแก้ไขอย่างไร

3. การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการประเมินผลเมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้วเพื่อหาข้อสรุปการดำเนินงานตามโครงการได้ผลประการใดคุ้มกับผลการลงทุนหรือไม่ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

เกณฑ์พิจารณาในการประเมินผลโครงการ

เพื่อประโยชน์ที่จะให้ได้ผลการประเมินผลที่สมเหตุสมผล และมองเห็นสภาพของโครงการได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่าควรปรับปรุงวิธีการ หรือทิศทางในการดำเนินงานอย่างไร จึงบรรลุตามเป้าหมาย หรือว่าควรมีโครงการอื่นใดเพิ่มเติมขึ้นมาอีก เพื่อช่วยสนับสนุนแก้ปัญหาอันเนื่องมาจากโครงการนั้น

หลักการพิจารณาในการประเมินผลโครงการ มีดังนี้

1. เกณฑ์พิจารณาด้านการบรรลุเป้าหมาย
2. เกณฑ์พิจารณาด้านเศรษฐกิจ
3. เกณฑ์พิจารณาด้านสังคม
4. เกณฑ์พิจารณาด้านการเมือง
5. เกณฑ์พิจารณาด้านการเงิน
6. เกณฑ์พิจารณาด้านการบริหาร
7. เกณฑ์พิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม

การรายงานผล

ผู้ติดตามประเมินผลจะต้องทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลให้ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาทราบ ประโยชน์ของการประเมินผล สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อจัดซื้อผลิตผลต่างหลายโดยเฉพาะอย่างปึงในเรื่องของเวลา และค่าใช้จ่ายก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ ทำให้การวางแผนและการปฏิบัติมีความสอดคล้องกัน
2. ในระหว่างมีการปฏิบัติงาน ถ้าเกิดมีข้อผิดพลาดไม่สอดคล้องกันระหว่างแผนกับการปฏิบัติจะสามารถปรับปรุงหรือปรับปรุงการปฏิบัติให้สอดคล้องกันได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาไปเริ่มต้นกันใหม่
3. เมื่อประเมินผลหลังจากทำโครงการนี้ได้ทราบความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ผลกระทบและข้อบกพร่องของโครงการเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนโครงการอย่างต่อเนื่อง
5. ช่วยให้สามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด